

Unge mænd vælger sofaen

En valganalyse viser, at yngre kvinder stemmer hyppigere end yngre mænd.

AF YOSEF BHATTI OG KASPER MØLLER HANSEN

Ved kommunalvalget 17. november sidste år faldt valgdeltagelsen til 65,8 pct. – det laveste niveau i 35 år.

Netop offentliggjorte analyser for Integrationsministeriet viser, at faldet i valgdeltagelsen bl.a. skyldes, at unge og mænd i højere grad end tidligere bliver på sofaen. At over en tredjedel af de stemmeberettigede valgte sofaen i stedet for stemmeurnerne er bekymrende.

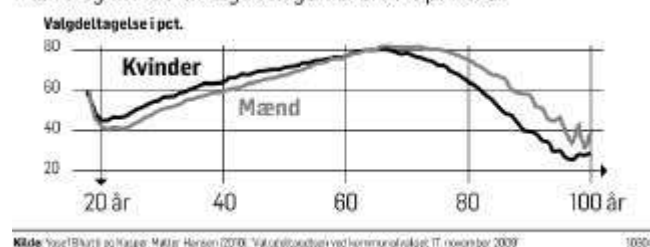
LÆS OGSÅ [Ungevalg blev en fuser](#)

Valg er den vigtigste handling, vi som almindelige borgere foretager os i det moderne demokrati.

Ved valget holder vi politikerne til regnskab for, hvordan de har regeret i den foregående valgperiode, og det er her, vi tildeler et nyt mandat til politikerne, så de på vores vegne kan regere i den næste periode.

Som det fremgår af figuren, var det især de unge, der valgte sofaen.

Mænd og kvinders valgdeltagelse fordelt på alder

Blandt de 19-21-årige stemmer kun 44,5 pct. mod 79,7 pct. blandt de 60-69-årige. I slutningen af 60'erne begynder valgdeltagelsen at falde, idet helbredet måske begynder at svigte, tilknytningen til arbejdsmarkedet daler, og ens sociale netværk måske svækkes, hvis ens ægtefælle dør.

De unges lave valgdeltagelse betyder, at de som gruppe kun får ca. halvt så meget indflydelse på den førte politik i forhold til deres størrelse sammenlignet med ældre medborgere mellem 60 og 69 år.

En forklaring på de unges lave deltagelse kan være, at de ikke har 'mødt kommunen' endnu – f.eks. i forbindelse med børnepasning og børns skolegang.

En anden forklaring kan være, at de befinder sig i et opbrud i deres liv, hvor de skal til at flytte hjemmefra, starte på ny uddannelse osv.

Men det er afgørende for demokratiets vitalitet, at den nye generation af vælgere lærer at stemme med alderen, da vi ellers vil se faldende generel deltagelse, når de gradvist erstatter de ældre i vælgerkorpset.

Interessant nok stemmer de helt unge på 18 år med markant mere end de lidt ældre unge.

At valgdeltagelsen falder med alderen blandt de helt unge, skyldes primært, at de alleryngste stadig bor hjemme og således påvirkes positivt af forældrenes høje valgdeltagelse. Når de unge flytter hjemmefra, bliver forældrenes påvirkning mindre, mens betydningen af ens nye bofæller – typisk venner eller andre unge – øges.

Med andre ord: I stedet for at blive slæbt med til stemmeurnerne af forældrene tenderer de udeboende unge til at blive hjemme i sofaen med deres kammerater, fordi det at stemme i høj grad handler om det umiddelbare sociale pres, man udsættes for.

Det er ikke alle unge, der stemmer lige lidt. Kvinder stemmer en hel del mere end mænd. Sådan har det langtfra altid været.

Kvinderne blev først for alvor politisk mobiliseret i 1970'erne, hvor de i stigende grad fik erhvervsuddannelser og beskæftigelse. De unge kvinders relativt høje valgdeltagelse understøttes bl.a. af deres nuværende overrepræsentation på længerevarende uddannelser.

Blandt de ældre stemmer mændene stadig hyppigere end kvinderne.

Dette skyldes, at den ældre generation af kvinder er relativt lavere uddannet og har haft mindre tilknytning til arbejdsmarkedet, ligesom de har fået deres politiske socialisering i en periode, hvor kvinder var mindre politisk aktive.

Endelig har det sandsynligvis en effekt, at kvinder typisk mister deres ægtefælle i en yngre alder end mænd, fordi kvinder lever længere og ofte er yngst i forholdet.

I udgangspunktet er det en stor succes, at kvindernes valgdeltagelse er øget markant de sidste 100 år.

I dag stemmer kvinder i gennemsnit 2 procentpoint hyppigere end mænd. Den negative historie er imidlertid, at vi på sigt risikerer en ny skævhed.

Forskellen mellem de unge kvinder og mænd er så markant, at vi på sigt kan risikere en historisk unik situation, hvor mændene er betydeligt underrepræsenterede ved stemmeurnerne.

Skævhederne i valgdeltagelsen betyder først og fremmest, at unges og mænds holdninger får mindre vægt i sammensætningen af kommunalbestyrelserne end ældre og kvinders.

Dette er naturligvis bekymrende for de partier, der har mange unge (f.eks. SF) eller mange mandlige tilhængere (f.eks. DF). Det giver også de enkelte partier incitament til at forfølge de overrepræsenterede gruppers interesser mere end de underrepræsenteredes.

Hvis man gerne vil genvælges, er det naturligvis mest interessant for politikerne at lytte til, hvad de, der rent faktisk stemmer, mener – og derfor måske have større fokus på ældrepolitik end på ungdomspolitik.

Skævhederne har dog ikke kun betydning for den førte politik, men også for demokratiet generelt. Det at stemme indebærer en implicit accept af den demokratiske proces.

Er der grupper, der systematisk melder sig ud af den demokratiske proces, risikerer man, at de politiske beslutninger mister deres legitimitet. Og grupperne, som ikke stemmer, vil i endnu mindre grad føle ejerskab til de politiske beslutninger.

Derfor er det fremadrettet vigtigt at holde øje med, at de skævheder, vi ser nu, ikke bliver værre – og målrette initiativer, der retter sig mod de grupper, der har en lav deltagelse.

Ressource: <http://politiken.dk/debat/analyse/article1045304.ece>

Offentliggjort: Aug 26, 2010 6:56 PM

© POLITIKEN.dk